

RESET-psychotherapie

Een RCT naar de effectiviteit van traumagerichte psychotherapie bij volwassen patiënten met een depressie en jeugdtrauma

Disclosure/belangen spreker

Geen belangenverstrengeling

Sponsoring of onderzoeksgeld

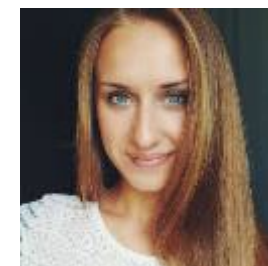
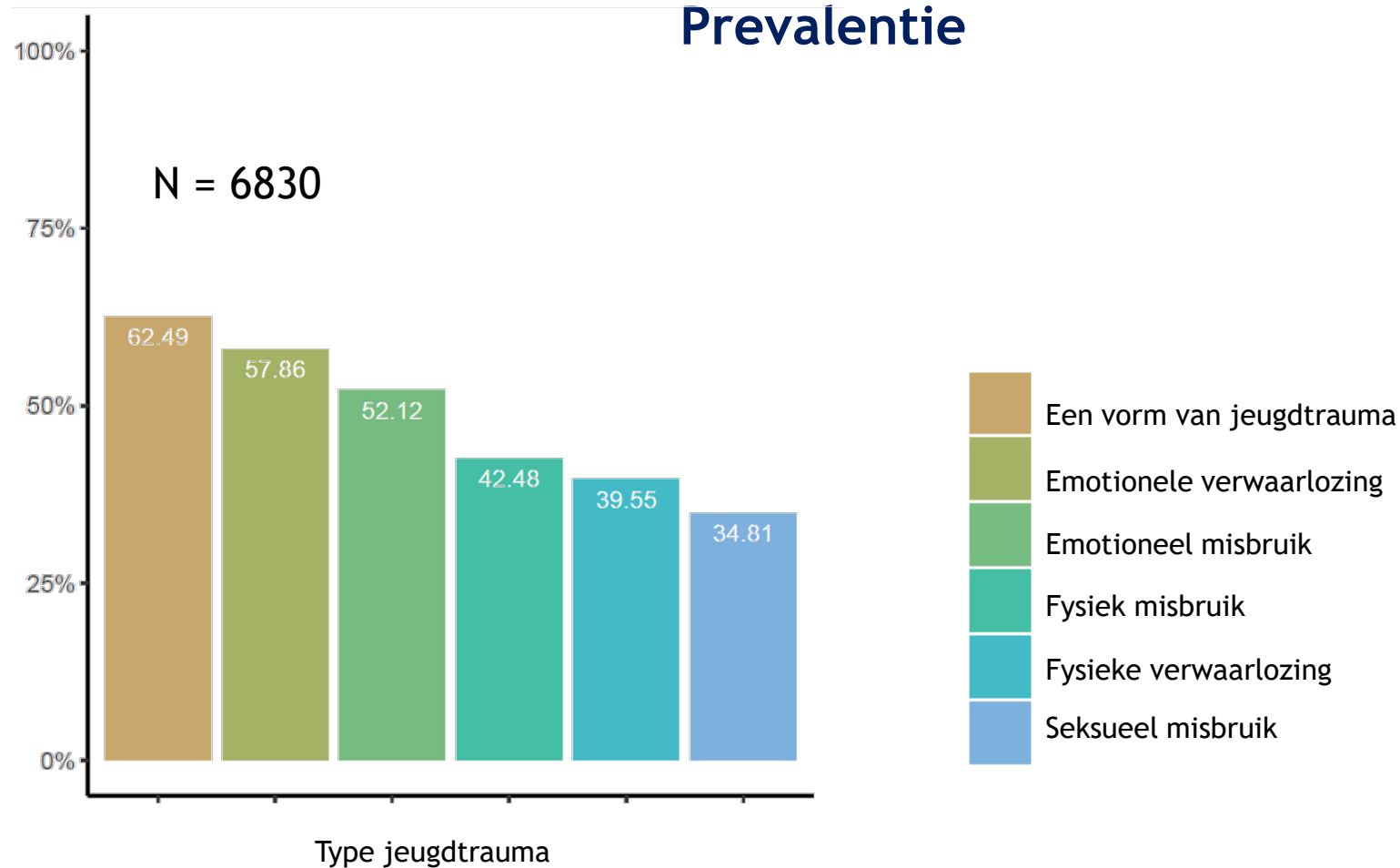

Stichting tot steun
VCVGZ

Jeugdtrauma en depressie

Prevalentie

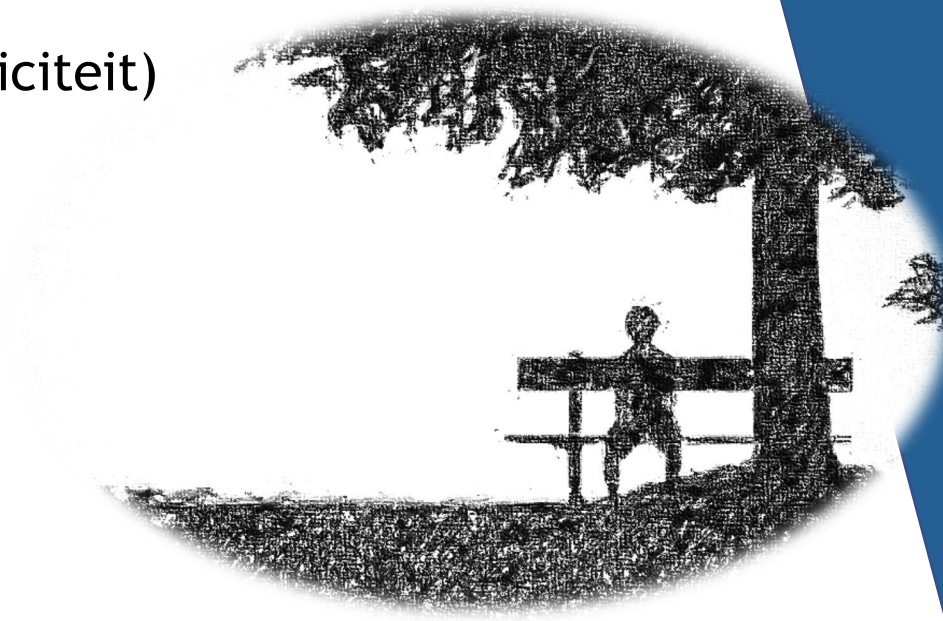
Erika Kuzminskaite

Jeugdtrauma en depressie

Een apart depressie subtype?

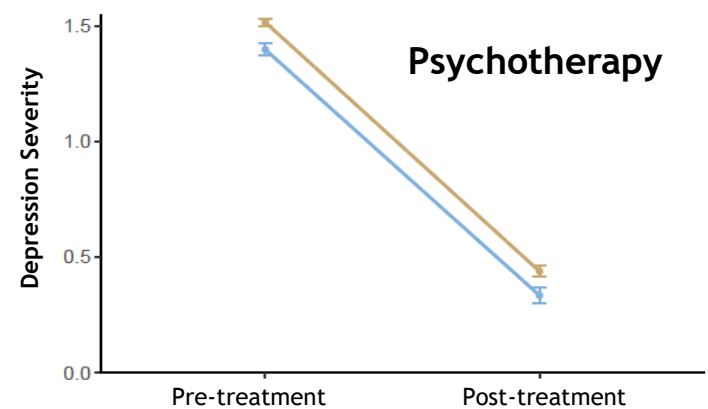
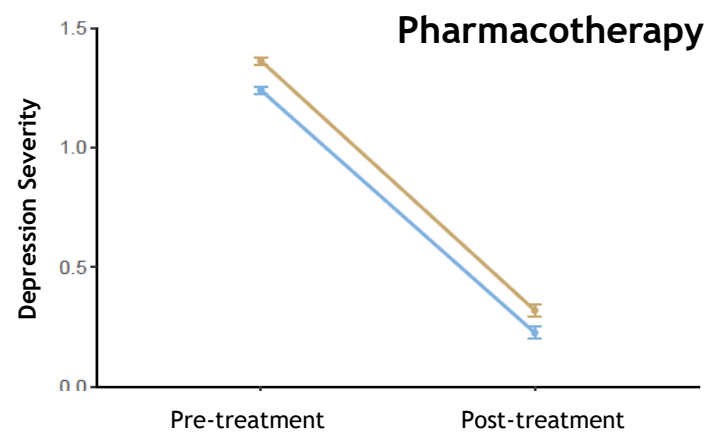
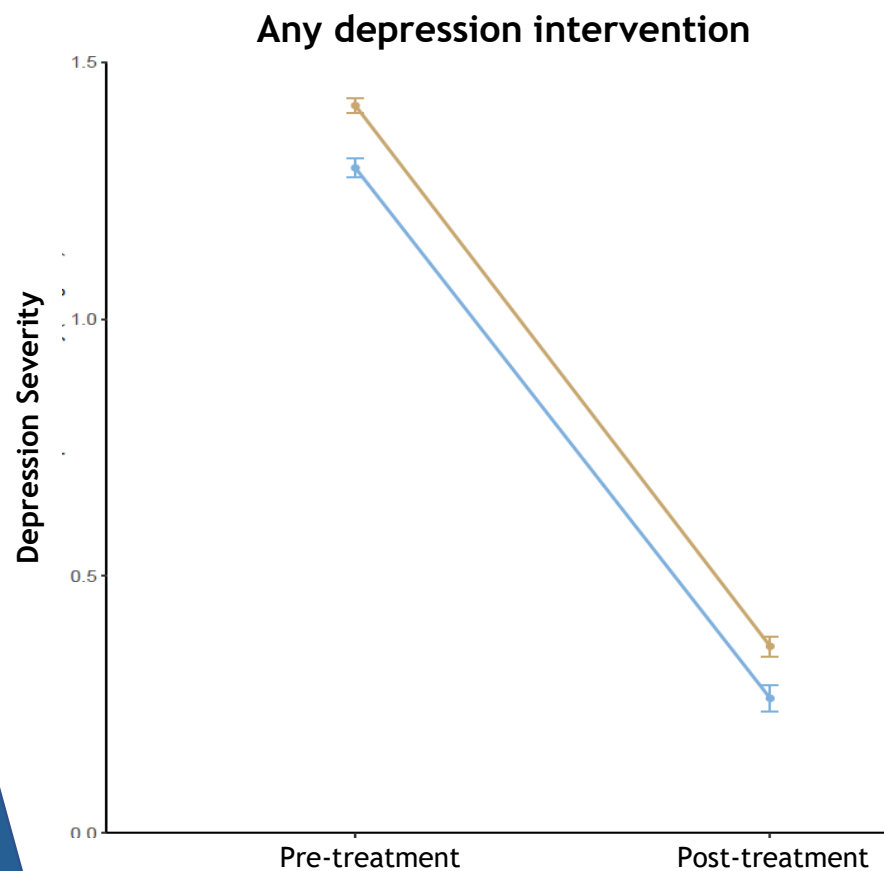
- ✓ Jongere ontstaansleeftijd (~ 4 jaar eerder)
- ✓ Ernstigere en terugkerende symptomen (chroniciteit)
- ✓ Meer comorbiditeit
- ✓ Meer/heftigere cognitieve problemen
- ✓ Meer suicidaliteit (ideatie & pogingen)

Jeugdtrauma en depressie

Slechtere behandeluitkomsten?

CT No CT

Jeugdtrauma en depressie

- Bewezen effectieve traumabehandelingen beschikbaar voor trauma-gerelateerde stoornissen (PTSS): EMDR, exposure, Imaginaire Rescripting (ImRs), etc.
- Effectiviteit van traumabehandeling bij *depressieve patiënten met jeugdtrauma* nog niet onderzocht
- **RESET-psychotherapie:** Wat is de effectiviteit van traumabehandeling als aanvulling op reguliere depressiebehandeling ('Treatment as usual';TAU) bij volwassen patiënten met een depressie en jeugdtrauma?

Deelnemers

N = 158

- Leeftijd ≥ 18
- Primaire DSM-5 diagnose (persisterende) depressieve stoornis
- Matig/ernstige depressie (≥ 26 IDS-SR)
- Matig/ernstig jeugdtrauma (Jeugd Trauma Vragenlijst)
- Goede beheersing Nederlandse taal

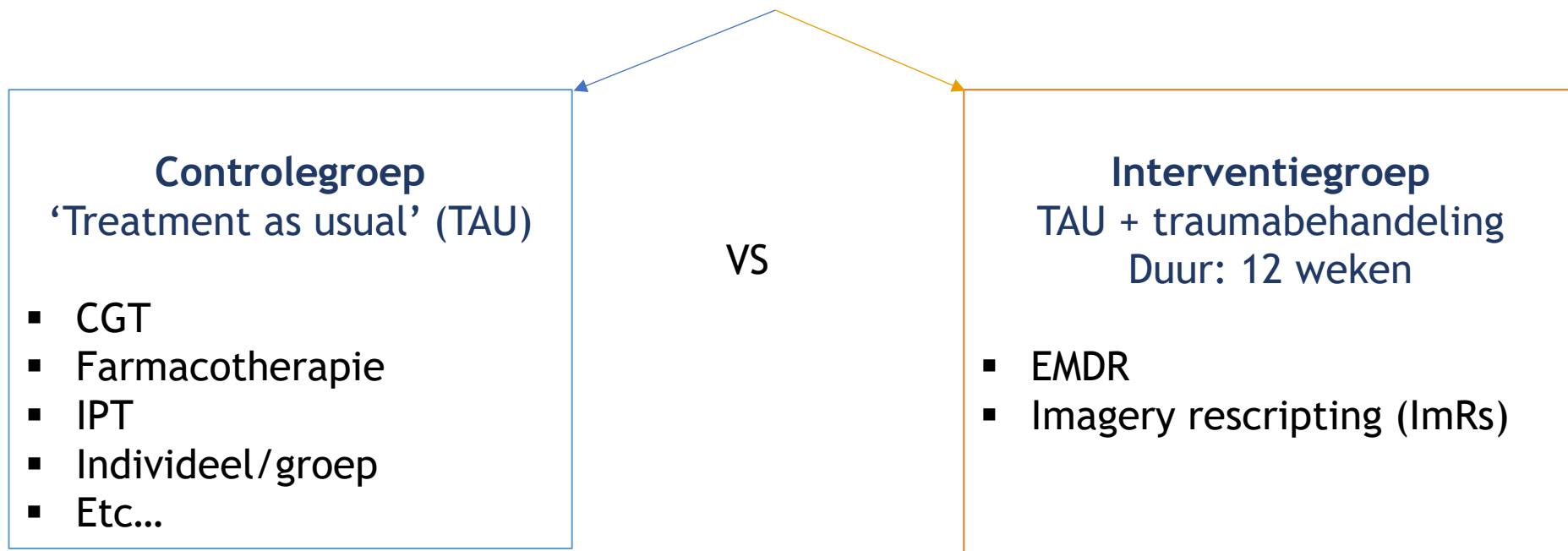
- Eerdere traumabehandeling voor jeugdtrauma
- Alcohol/drugsverslaving, psychotische stoornis, bipolaire stoornis
- DSM-5 primaire diagnose PTSS of AST
- DSM-5 diagnose borderline persoonlijkheidsstoornis

Design

Wat is de effectiviteit van traumabehandeling als aanvulling op TAU bij patiënten met depressie en jeugdtrauma?

Multicenter RCT

Interventie

Hoe ziet de aanvullende traumabehandeling eruit?

- 6-10 sessies van 90 min gedurende 12 weken
- Traumabehandeling als één interventie met 2 verschillende ‘smaken’:

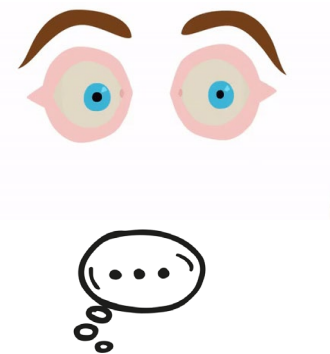
EMDR therapie

→ indien misbruik/geweld op de voorgrond staat

Imaginaire rescripting (ImRs)

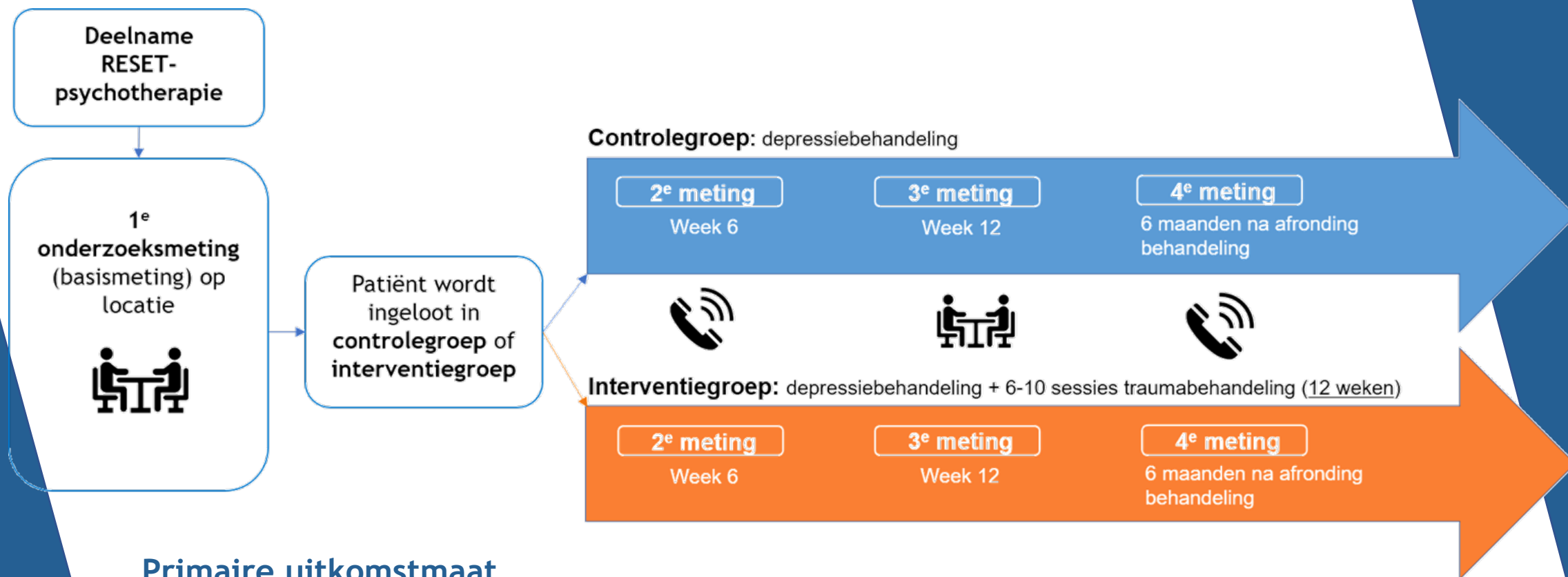
→ indien verwaarlozing op de voorgrond staat

Gebruik van de Jeugd Trauma Vragenlijst als leidraad

Metingen en uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaat

Ernst depressieve symptomen na 12 weken (post-treatment), gemeten met de Inventory of Depressive Symptomatology - Self Report (IDS-SR)

Metingen en uitkomstmaten

Kunnen we beter begrijpen hoe en voor wie de aanvullende traumabehandeling werkt (werkingsmechanismen)?

Biologische metingen voor en na behandeling

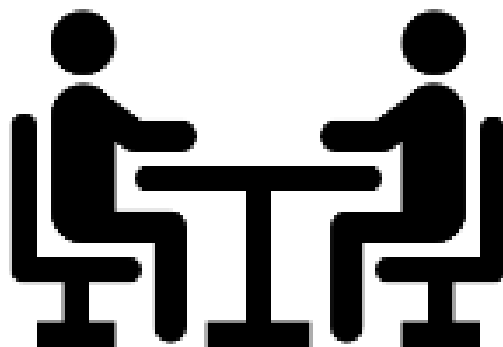
- Afname van plukje haar om de mate van cortisol (stress-hormoon) te bepalen
- Bloedafname om biologische kenmerken in het bloed te bekijken die mogelijk samenhangen met het herstel van een depressie en het effect van de behandeling (inflammatoire en epigenetische markers)
- fMRI deelstudie (optioneel, N = 60 patiënten)
→ effect van traumabehandeling op stress-gerelateerde hersenactiviteit

Casusconceptualisatie bij

Hoe brengen we jeugdtrauma in kaart en hoe vertalen we dit naar de behandeling?

Casusconceptualisatie bij

Jeugdtrauma Vragenlijst (JTV) / Childhood Trauma Questionnaire (CTQ)

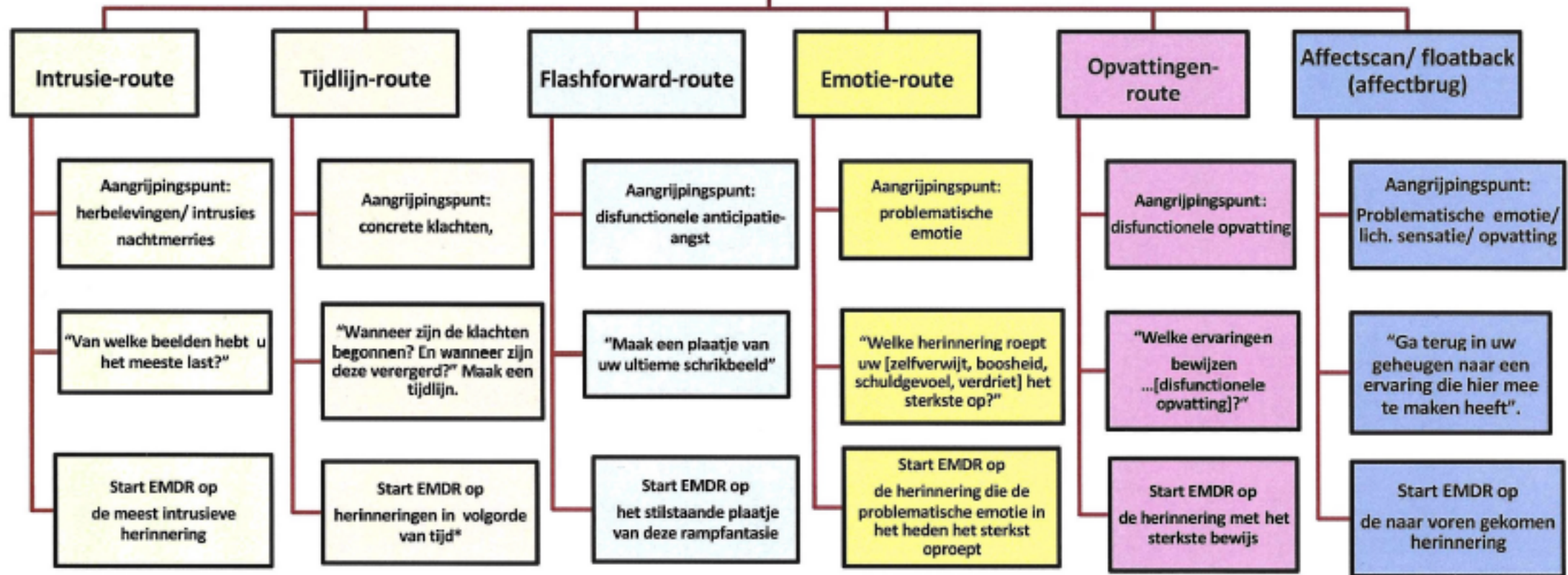
- 28 items (25 klinische items en 3 validiteitsitems)
- Score: 1 (nooit waar) tot 5 (zeer vaak waar)
- Vijf domeinen: emotioneel, lichamelijk en seksueel misbruik & emotionele en lichamelijke verwaarlozing

Vraag		Score	Antwoord
1	TIJDENS MIJN JEUGD (t/m 18 jaar): Had ik niet voldoende te eten	1	nooit waar
2	TIJDENS MIJN JEUGD: Wist ik dat er iemand was om voor mij te zorgen en mij te beschermen.	2	vaak waar
3	TIJDENS MIJN JEUGD: Noemden mensen in mijn gezin mij dingen als "dom", "lui" of "lelijk".	5	zeer vaak waar
4	TIJDENS MIJN JEUGD: Waren mijn ouders te dronken of stoned (onder invloed van drugs) om voor het gezin te zorgen.	1	nooit waar

1. Vraag ook specifiek naar pestverleden en verlieservaringen!
“Ben je in je jeugd gepest of geconfronteerd geweest met verlies of de dood en denk je dat dit een rol speelt bij je huidige klachten?”
2. Vraag naar specifieke herinneringen die horen bij gerapporteerde ervaringen in de JTV en die nu nog spanning geven/raken:
“Van alles wat je hebt meegemaakt rondom [noem type ervaring uit de JTV/pestverleden] welke herinneringen hieraan geven dan nu nog spanning/raken je dan nu het meest?”
3. Pas eventueel de affectbrug toe
4. Als het met ingevulde JTV en affectbrug niet lukt om tot specifieke herinneringen te komen, pas dan een andere zoekstrategie toe (bijv. de emotieroute of opvattingen route)

Trauma-sensitieve casusconceptualisatie
Mogelijke Indicatie voor EMDR en/of andere trauma-
verwerkingstechniek?
Zo ja: welke zoekstrategie?

*eventueel beginnen met andere dominante
geheugenrepresentatie of flashforward

5. Vraag cliënt om de herinneringen een SUD score (0-10) te geven:
“Ik wil je vragen om je ogen dicht te doen en te denken aan [omschrijf traumatische gebeurtenis]. Hoeveel spanning geeft het nu, als je aan deze gebeurtenis denkt op een schaal van 0 (geen spanning) tot 10 (heel veel spanning)”?

Een voorbeeld:

Vader die 's nachts naar de slaapkamer kwam en me verkrachtte. *SUD = 8*

Broer die me heeft betast toen ik 14 was. *SUD = 7*

Moeder die me weer eens wegbracht naar oma. *SUD = 8*

6. De herinneringen met de hoogste SUD scores bieden het uitgangspunt voor de start van de behandeling
7. Loop na de behandeling/verwerking van een traumatische gebeurtenis opnieuw na hoeveel spanning de overige herinneringen nu nog geven

Waar staan we nu?

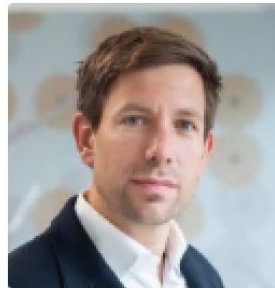
✓ 111 inclusies (+/- 70%)

Reactie deelnemer: *"Het gaat nu geweldig met me vergeleken met voor de start van de behandeling. Ik voel me verlicht. De behandeling heeft me anders leren zien, anders leren kijken naar situaties en mijn behoeften. Buiten de sessies om was ik ook erg bezig met het verleden. De behandeling heeft me veel gebracht."*

Met speciale dank aan:

Dr. Josine Verhoeven Prof. Christiaan Vinkers Prof. Patricia van Oppen

a.w.gathier@amsterdamumc.nl

www.jeugdtrauma-depressie.nl

Dank voor uw aandacht! Vragen?